

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka, v právní věci žalobkyně: **HASLINGER Transport, s. r. o.** se sídlem Lannova tř. 137/32, České Budějovice, zastoupený JUDr. Petrem Neubauerem, advokátem se sídlem Na Sadech 4/3, České Budějovice, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 5. 2013, č. j. 10 Af 537/2012 – 73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit České republice – Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši 1.000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 5. 2013, č. j. 10 Af 537/2012 - 73, byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozhodnutí Finančního ředitelství v Českých Budějovicích ze dne 27. 7. 2012, č. j. 4901/12 - 1300, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutím Finančního úřadu v Českých Budějovicích (dále jen „správce daně“) ze dne 16. 1. 2012, č. j. 8868/12/077910305539 a 8938/12/077910305539.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost a také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Svůj návrh odůvodnil tím, že mu byla uložena povinnost platit penále ve výši 1.186.302 Kč a doměřena daň z přidané hodnoty ve výši 4.900.409 Kč a sdělena povinnost platit penále ve výši 980.098 Kč. Je tedy povinen k úhradě částky ve výši 7.066.890 Kč. Tato částka však výrazně převyšuje jeho finanční možnosti, neboť nemá dostatek aktiv, aby ji mohl bez dalšího uhradit. Tuto skutečnost prokazuje účetní závěrkou za rok 2011, přičemž v tomto roce skončil své hospodaření ztrátou ve výši 2.580.000 Kč. Vzhledem k výši požadované finanční částky by nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti mělo pro stěžovatele a jeho další podnikatelskou činnost likvidační důsledky. Přiznání odkladného účinku ani nebude v rozporu s veřejným zájmem, protože předně musí být ve veřejném zájmu prokázáno, zda stěžovateli skutečně vznikla daňová povinnost a zda žalovaný postupoval při jejím vyměření v souladu se zákonem. Ze stejných důvodů byl již přiznán odkladný účinek stěžovatelem podané žalobě.

Odvolací finanční ředitelství ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že napadené správní bylo přezkoumáno krajským soudem, čímž se zvýšila právní jistota v dané věci. V žalobě stěžovatel uplatňoval shodné důvody jako v řízení odvolacím a kasační stížnost podal pouze jako tzv. blanketní. Bylo tedy prokázáno, že stěžovateli vznikla daňová povinnost i že postup správce daně a odvolacího orgánu byl v souladu se zákonem. Stěžovatel nedoložil, že by mu nepřiznáním odkladného účinku vznikla závažná újma znamenající likvidační důsledky a ohrožení jeho existence. Základním předpokladem podnikání je tvorba zisku a tím, že stěžovatel vykazoval ztrátu, neprokázal, že prostředky k uhrazení daňové povinnosti v současnosti nemá. Pouze tím předznamenal, že případné vymáhací řízení bude velmi problematické a dalším prodlužováním možnosti vymáhání je ohrožen i výběr (dalších) daní u stěžovatele. Podle ustálené soudní judikatury nelze hovořit o nenahraditelné újmě, např. v situaci, kdy újma je žalobci způsobená pouze tím, že prostředky, které měl vyčleněny na jiný účel, musí použít na zaplacení doměřené daňové povinnosti nebo pokuty (usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21. ledna 1998, č. j. 6 A 66/97 - 24, publ. pod č. SJS 528/1999). Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by se v daném případě mohlo dotknout veřejného zájmu, za který lze považovat zájem státu na řádném a včasném výběru vyměřených daňových povinností. Proto odvolací finanční ředitelství navrholo, aby Nejvyšší správní soud návrh odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal.

Podle ust. § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ust. § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně.

Podle ust. § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Odkladný účinek je zpravidla je spojován s řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním, kde účinky rozhodnutí správního orgánu nastávají až v okamžiku rozhodnutí o opravném prostředku. Naproti tomu u opravných prostředků mimořádných, mezi něž patří i kasační stížnost, je přiznání odkladného účinku předmětem úvahy rozhodujícího orgánu (srov. usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 13. listopadu 2006, <http://nalus.usoud.cz>: „Účelem [odložení vykonatelnosti rozhodnutí] je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla toliko iluzorní“).

Aby mohl Nejvyšší správní soud odkladný účinek kasační stížnosti přiznat, musí stěžovatel v první řadě dostatečně určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

Stěžovatel doložil k návrhu na přiznání odkladného účinku rozvahu ve zjednodušeném rozsahu ke dni 31. 12. 2011, ze které vyplývá, že součet jeho aktiv činil 2.597.000 Kč a v minulém účetním období 4.174.000 Kč. Součet pasiv činil 2.597.000 Kč, v minulém účetním období 4.174.000 Kč. Dále stěžovatel doložil výkaz zisku a ztráty ve zjednodušeném rozsahu ke dni 31. 12. 2011, ze kterého vyplývá, že provozní výsledek jeho hospodaření činil 1.048.000 Kč (v minulém období - 145.000 Kč) a celkový výsledek hospodaření před zdaněním - 2.580.000 Kč (v minulém období - 409.000 Kč). Dále z rozvahy ve zjednodušeném rozsahu ke dni 31. 12. 2012 vyplývá, že součet aktiv stěžovatele činil k tomuto dni 2.512.000 Kč a součet pasiv činil 2.512.000 Kč. Podle výkazu zisku a ztráty ve zjednodušeném rozsahu ke dni 31. 12. 2012 činil

pokračování

provozní výsledek hospodaření stěžovatele k tomuto dni 735.000 Kč a celkový výsledek hospodaření před zdaněním 1.335.000 Kč.

Za situace, kdy zákon umožňuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nelze akceptovat názor odvolacího finančního ředitelství, že soudní přezkum v rozsahu řízení před krajským soudem možnost přiznání odkladného účinku zásadně omezuje. Lze dovozovat, že pravděpodobnost úspěchu je nižší u kasační stížnosti než u žaloby. Nicméně ani v takovém případě není úspěch stěžovatele vyloučen a výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí mohou pro stěžovatele představovat stejnou nebo podobnou újmu jak během řízení o žalobě, tak i během řízení o kasační stížnosti. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004 – 172, publ. pod č. 507/2005 Sb. NSS, www.nssoud.cz). Proto nelze při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vždy učinit jednoznačný (konečný) závěr, že správní rozhodnutí má za následek újmu pro stěžovatele.

Základním smyslem institutu odkladného účinku není obecně aplikovatelné oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu vůči těm, kdo z podnikání nedosahují účetního zisku, ale jde o zabránění stavu, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu byla konkrétním, zásadním způsobem, negativně ovlivněna možnost faktického výkonu hospodářské činnosti konkrétního subjektu nebo ohrožena samotná jeho existence, a to ve fázi před uskutečněním soudního přezkumu. Jestliže stěžovatel podniká po několik let se ztrátou a pokud i za těchto podmínek nadále vyvíjí svoji činnost, pak tato skutečnost sama o sobě nemůže být důvodem, pro který by zaplacení daně podle rozhodnutí správního orgánu napadeného žalobou mělo být přiznáním odkladného účinku žalobě nebo kasační stížnosti podle § 73 s. ř. s. oddáleno (viz usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 8. 2011, č. j. 62 Af 42/2011 – 100, publ. pod č. 2541/2012 Sb. NSS).

V dané věci je z předložené rozvahy a výkazu zisku a ztráty patrný rozsah hospodaření stěžovatele, tedy v jakém rozmezí se pohybují jeho příjmy a výdaje. Lze si tak učinit úsudek o velikosti újmy, kterou by pro něj představoval výkon napadeného správního rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že se hospodaření stěžovatele a velikost jeho aktiv pohybuje v řádech stovek tisíc až jednotek milionů korun, lze učinit závěr, že uhrazení částky ve výši 7.066.890 Kč pro něj může mít likvidační následky. S ohledem na předpokládanou délku řízení před Nejvyšším správním soudem není přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v rozporu s veřejným zájmem na výběru daní. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnosti přiznal odkladný účinek.

Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., soudnímu poplatku ve výši 1.000 Kč. Rozhodnutí o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku je součástí výroku rozhodnutí o tomto návrhu (§ 4 odst. 1 písm. h) citovaného zákona). Nejvyšší správní soud proto nevyzýval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku, nýbrž mu uložil, aby poplatek zaplatil současně s rozhodnutím o tomto návrhu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. října 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu